

Tülkü və İlan

© Azərbaycan Nağılları. 5 cilddə, 5-ci cild.
Azərbaycan SSR EA Nəşriyyatı, Bakı - 1964

Biri var idi, biri yox idi, bir ilan, bir də bir tülkü var idi. Bunların yuvaları bir-birinin yanında idi. Amma bir-birinin evinə getmirdilər. Bir gün tülkü ovdan gəlirdi. İlan da bir qurbağa tutub, keflə yuvasının ağzında yeyirdi. Tülkü onu görəndə qaçıb yuvasına girdi. İlan qurbağanı yeyib qurtarandan sonra tülkünü çağırıb dedi:

—Qonşu, bayıra çıx, sənə sözüm var.

Tülkü əvvəl istədi çıxmasın, sonra fikirləşdi ki, qonşuluqda yaxşı iş deyil, kənarda duraram, mənə vurmaq istəsə qaçaram. Qapının ağzından başını çıxarıb dedi:

—İlan lələ, nə deyirsən?

İlan dedi:

—Yaxın gəl, söz deyirəm.

Tülkü dedi:

—Yox lələ, mən gələ bilmərəm. Sözüdü oradanca de.

İlan dedi:

—Qorxma, yaxına gəl.

Tülkü dedi:

—Üz vurma, gələ bilmərəm.

İlan dedi:

—Qonşuluqda yaxşı deyil ki, bir-birimizdən aralı gəzək. Gəl əhdi-peyman eləyək, bir-birimizə dəyməyək.

Tülkü razı oldu. Onlar and içdilər, əhdi-peyman elədilər ki, bir-birinə dəyməsinlər. Bu gündən bunlar dost oldular. Bir müddət belə keçdi. Bir gün bunlar səfərə gedəsi oldular. Yola düşüb üç gün üç gecə yol getdilər. Qabaqlarına bir böyük çay çıxdı. Tülkü üzmək bilirdi, amma ilan yox.

İlan yalvarıb dedi:

—Ay qardaş, mən üzmək bilmirəm, qoy boğazına dolanım, mənə çaydan keçir.

Tülkü razı olub dedi:

—Dolan, çaydan keçək.

İlan tülkünün boğazına dolandı, çayı o taya keçdilər.

Tülkü dedi:

—Di boynumdan açıl, gedək.

İlan gülüb dedi:

—Hara açılıram? Mən elə bundan ötrü sənə yoldaş olmuşdum. Acmışam, qanını içəcəyəm.

Tülkü yalvarıb dedi:

—Bəs əhdi-peyman?

İlan dedi:

—Nə əhdi-peyman? Bu saat səni elə vuracağam ki, parça-parça olasan.

Tülkü gördü ilan namərdlik eləyir, onu vuracaq. Kefini kök tutub deid:

—İlan lələ, onsuz da mən dünyadan bezmişəm, ölmək istəyirəm. Elə sənə deyəcəkdim, qardaş mənə yaxşılıq elə, vur ölüm, dünyanın qayğısından qurtarım. Amma sənə çörək yemişəm, yoldaşlıq eləmişəm. Ömrümün axır çağında qoy üzündən öpüm, sonra vur.

İlan tülkünün şirin dilinə inandı. Başını onun ağzına tərəf uzatdı ki, üzündən öpsün.

Tülkü o saat onun boğazından tutub elə boğdu ki, gözləri kəlləsinə çıxdı. İlan yalvarıb dedi:

—Ay tülkü qardaş, günahımdan keç, öluncə qulluğunda olaram.

Tülkü dedi:

—Yoldaşına xain olanın axırı bax budu.

Tülkü ilanın yalvarmağına baxmayıb onu öldürdü.

Veb direktor: Betti Bleyer

Mətni yığdı: Nərgiz Abadi

Veb üçün hazırladı: Ülviyyə Məmmədova

AZERİ.org qoyuldu: oktyabr, 2003-cü il